

Adviescollege
toetsing regeldruk

> **Retouradres** Postbus 16228 2500 BE Den Haag

Aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Mevrouw drs. F.Q. Gräper- van Koolwijk
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Onze referentie MvH/RvZ/JT/MR/JH/ATR3261/2024-U044

Uw referentie

Datum 10 mei 2024
Betreft Archiefregeling

**ATR, Adviescollege
toetsing regeldruk**
Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Postbus 16228
2500 BE Den Haag

T 070 310 86 66
E info@atr-regeldruk.nl
www.atr-regeldruk.nl

Geachte mevrouw Gräper- Van Koolwijk,

Het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) heeft op 15 december 2023 de "Archiefregeling 20XX" ontvangen voor toetsing.¹ De regeling is aangeboden voor internetconsultatie van 15 december 2023 tot en met 9 februari 2024.

De Archiefregeling geldt voor alle overheidsorganen en andere organisaties voor zover zij met openbaar gezag bekleed zijn. Dit betekent dat de rijksoverheid, provincies en gemeenten, maar ook privaatrechtelijke organisaties, zoals bijvoorbeeld universiteiten, notarissen, advocaten, deurwaarders of garages die de APK-keuring uitvoeren zich aan de Archiefregeling moeten houden. Naast de bestuurlijke lasten voor overheden zijn er zodoende gevolgen voor de regeldruk voor burgers, bedrijven en professionals. ATR heeft eerder over de Archiefwet advies uitgebracht.²

Toetsingskader

ATR beoordeelt de regeldrukgevolgen aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. Nut en noodzaak

De huidige Archiefregeling is een uitwerking van de Archiefwet 1995. Veel principes, procedures en eisen daarin sluiten niet aan op datgene wat nodig is om digitale documenten duurzaam toegankelijk te maken en te houden. Bovendien bevat de huidige regeling voornamelijk eisen voor documenten die blijvend te bewaren zijn en worden overgebracht naar een archiefdienst. De Archiefregeling is daarmee gericht op onderzoek en erfgoed. Het belang van de uitvoering van de publieke taak en het afleggen van

¹ De volledige titel luidt "Regeling van de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van [datum], nr. [Edoc-nummer], houdende intrekking van de Archiefregeling en vervanging door de Archiefregeling 20XX (Archiefregeling 20XX)".

² Zie [Wetsvoorstel Archiefwet 2021 - ATR \(atr-regeldruk.nl\)](http://www.atr-regeldruk.nl).

verantwoording zijn echter toegenomen. De voorgelegde Archiefregeling bevat volgens de toelichting basiseisen ten aanzien van duurzame toegankelijkheid. Ook moet zij de informatiehuishouding verbeteren. Daarbij wordt verwacht dat deze maatregelen zullen bijdragen aan een goede en vlotte uitvoering van de Wet open overheid (Woo), de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de Wet hergebruik van overheidsinformatie (WHO).

Het college acht nut en noodzaak van het besluit voldoende onderbouwd. Het heeft op dit punt geen adviespunten of opmerkingen.

2. *Minder belastende alternatieven*

Uit de regeling blijkt dat er aandacht is voor (mogelijk) minder belastende alternatieven. Er is een gelijkheidsbepaling opgenomen, zodat verantwoordelijke overheidsorganen beleidsruimte hebben om te voldoen aan de eisen van deze regeling passend bij de eigen domeinspecifieke context. Zo gaat de *Baseline Informatiebeveiliging overheid* (BIO) niet zonder meer gelden voor privaatrechtelijke verantwoordelijke overheidsorganen. Deze organisaties zijn verdeeld over zeer verschillende werkvelden en zijn sterk verschillend in grootte, zodat het verplicht stellen van de BIO niet altijd passend is. Tegelijkertijd is de beveiliging van de documenten van groot belang. Daarom wordt er een pas-toe-of-leg-uit-principe gehanteerd waarbij organisaties óf de BIO toepassen óf aantonen hoe de informatiebeveiliging op een andere, kwalitatief gelijkwaardige manier wordt geborgd. Bij bepalingen over vervanging van documenten is het opstellen van een bestuurlijk besluit vervangen door een procesbeschrijving. Daarmee wordt beoogd de administratieve last van de verplichting te beperken.

Open normen

De wet bevat de mogelijkheid om onder bepaalde omstandigheden informatie te verstrekken in een andere vorm dan inzage in het document. De voorliggende regeling laat ruimte om te bepalen wat een redelijke termijn en inspanning is om aan een verzoek om informatie te kunnen voldoen. De regeling ziet ervan af om aanvullend op de al bestaande wet- en regelgeving normen op te leggen, omdat het de administratieve lasten teveel zou verhogen. Er is bewust gekozen voor een "open norm". Het werken met open normen kan bijdragen aan het verminderen van (ervaren) regeldruk. Maar het kan tegelijkertijd zorgen voor onduidelijkheid en onzekerheid over de standaard waaraan voldaan moet worden. Dit raakt de werkbaarheid van het voorstel (adviespunt 3.1).

Het college constateert dat er zo mogelijk is gekozen voor minder belastende alternatieven. Het heeft geen aanvullende opmerkingen.

3. *Werkbaarheid*

Evaluatie van de archiefregeling iedere vijf jaar

De wet, het besluit en deze regeling treden gelijktijdig in werking. De wet regelt dat zij vijf jaar na inwerkingtreding wordt geëvalueerd. Voor wat betreft de regeling wordt daarbij aangesloten zodat deze gezamenlijk met de wet en het besluit kan worden geëvalueerd. Met name ten aanzien van digitale documenten volgen ontwikkelingen elkaar in snel tempo op. Een vaste cyclus van evaluatie biedt voorspelbaarheid voor de uitvoering, aldus de toelichting.

De wijziging van de wet, het besluit en de regeling kunnen worden beschouwd als een stelselwijziging, waarvan de gevolgen op voorhand moeilijk zijn vast te stellen. Het is

daarom raadzaam om de gevolgen voor de (ervaren) regeldruk te betrekken bij de evaluatie, mede gelet op het gebruik van open normen. Daarbij moet expliciet worden gekeken naar de gevolgen voor particuliere organisaties met een overheidstaak.

3.1 Het college adviseert de gevolgen voor de regeldruk te betrekken bij de evaluatie, en daarbij de gevolgen voor particuliere organisaties met een overheidstaak te onderscheiden.

4. Gevolgen regeldruk

De regeling bevat een regeldrukparagraaf, maar waarin de gevolgen alleen kwalitatief in beeld zijn gebracht. De verwachting is dat de organisaties met een particuliere overheidstaak in het algemeen geen grote gevolgen van deze regeling of de Archiefwet 2021 ondervinden, omdat zij alleen die documenten die verband houden met de uitoefening van openbaar gezag krachtens de Archiefwet en onderliggende regelgeving moeten beheren. Daarbij is er volgens de toelichting op verschillende manieren rekening gehouden met deze categorie organisaties.

In de paragraaf ontbreken echter nog verplichtingen, namelijk (1) het zorgen voor een actueel overzicht met betrekking tot de informatiehuishouding, (2) het opstellen van een calamiteitenplan, het protocol voor deponering, en (3) de nadere uitwerking van de gevolgen bij een procesbeschrijving en verklaring bij vernietiging van documenten. Daarbij moeten organisaties kennisnemen van de nieuwe verplichtingen en zijn er mogelijk regeldrukgevolgen ten behoeve van de monitoring en evaluatie.

De gevolgen voor de (vermindering van) regeldruk zijn niet gekwantificeerd in de regeldrukparagraaf. Het advies is dit wel te doen en daarbij de eenmalige en structurele gevolgen voor de regeldruk te onderscheiden. De gevolgen voor de openbare lichamen en ZBO's worden ook genoemd, maar dit zijn bestuurlijke lasten en geen regeldruk.

4.1 Het college adviseert de regeldrukparagraaf volledig te maken conform de Rijksbrede methodiek.

Dictum

Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eendoordeel ten aanzien van dit voorstel:

Indienen / vaststellen nadat met de adviespunten rekening is gehouden.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris